

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN KỶ NIỆM
79 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM THÀNH CÔNG (19/8/1945 - 19/8/2024)
VÀ QUỐC KHÁNH NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
(02/9/1945 - 02/9/2024)

I. CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945 - SỰ KIỆN VĨ ĐẠI TRONG LỊCH SỬ DÂN TỘC VIỆT NAM

1. Bối cảnh lịch sử và diễn biến

Đầu năm 1945, Chiến tranh Thế giới thứ hai bước vào giai đoạn cuối. Hồng quân Xô Viết liên tiếp giành thắng lợi quyết định trên chiến trường châu Âu, giải phóng một loạt nước và tiến thẳng vào sào huyệt phát xít Đức tại Béclin. Ngày 09/5/1945, phát xít Đức đầu hàng vô điều kiện, chiến tranh kết thúc ở châu Âu. Ngày 08/8/1945, Hồng quân Liên Xô tiến công như vũ bão vào quân đội Nhật. Ngày 14/8/1945, phát xít Nhật đầu hàng vô điều kiện, Chiến tranh thế giới lần thứ hai kết thúc. Theo thỏa thuận của các nước Đồng minh, sau khi phát xít Nhật đầu hàng, quân đội Anh và Tưởng sẽ vào Đông Dương để giải giáp quân đội Nhật. Trong khi đó, thực dân Pháp lăm le dựa vào Đồng minh hòng khôi phục địa vị thống trị của mình; đế quốc Mỹ đứng sau các thế lực này cũng sẵn sàng can thiệp vào Đông Dương; những phần tử phản động, ngoan cố trong chính quyền tay sai Nhật đang âm mưu thay thầy đổi chủ, chống lại cách mạng.

Trong nước, trải qua các phong trào đấu tranh cách mạng, đến năm 1945, phong trào cách mạng dâng cao. Ngày 09/3/1945, phát xít Nhật làm cuộc đảo chính hất cẳng Pháp. Ngay trong đêm đó, Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương mở rộng quyết định phát động một cao trào cách mạng làm tiền đề cho tổng khởi nghĩa, thay đổi các hình thức tuyên truyền, cổ động, tổ chức và đấu tranh cho thích hợp. Tháng 3/1945, Trung ương Đảng ra Chỉ thị “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”. Tháng 4/1945, Trung ương triệu tập Hội nghị quân sự cách mạng Bắc Kỳ, quyết định nhiều vấn đề quan trọng, thống nhất các lực lượng vũ trang thành Việt Nam giải phóng quân. Ngày 16/4/1945, Tổng bộ Việt Minh ra Chỉ thị tổ chức các Ủy ban Dân tộc giải phóng các cấp và chuẩn bị thành lập Ủy ban giải phóng dân tộc Việt Nam, tức Chính phủ lâm thời cách mạng Việt Nam.

Từ tháng 4/1945 trở đi, cao trào kháng Nhật cứu nước diễn ra mạnh mẽ, phong phú về nội dung và hình thức. Đầu tháng 5/1945, Bác Hồ từ Cao Bằng về Tuyên Quang, chọn Tân Trào làm căn cứ chỉ đạo cách mạng cả nước và chuẩn bị Đại hội quốc dân. Ngày 04/6/1945, Khu giải phóng Việt Bắc được thành lập, đặt dưới sự lãnh đạo của Ủy ban chỉ huy lâm thời, trở thành căn cứ địa của cả nước.

Tháng 8/1945, Hội nghị đại biểu toàn quốc của Đảng họp tại Tân Trào (Tuyên Quang) khẳng định: “Cơ hội rất tốt cho ta giành độc lập đã tới” và quyết định phát động toàn dân khởi nghĩa giành chính quyền từ tay phát xít Nhật và tay sai trước khi quân Đồng minh vào Đông Dương; đề ra ba nguyên tắc bảo đảm tổng khởi nghĩa thắng lợi, đó là: Tập trung, thống nhất, kịp thời. 23 giờ ngày 13/8/1945, Ủy ban Khởi nghĩa ra Quân lệnh số 1 hiệu triệu toàn dân Tổng khởi nghĩa. Ngày 16/8/1945, Đại hội Quốc dân họp tại Tân Trào thông qua “10 chính sách lớn của Việt Minh”; thông qua “Lệnh tổng khởi nghĩa”; quy định quốc kỳ, quốc ca; thành lập Ủy ban Dân tộc giải phóng Trung ương, tức Chính phủ Lâm thời do đồng chí Hồ Chí Minh làm Chủ tịch. Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thư kêu gọi Nhân dân cả nước tổng khởi nghĩa, trong đó chỉ rõ: “Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc ta đã đến. Toàn quốc đồng bào hãy đứng dậy đem sức ta mà tự giải phóng cho ta”.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nhân dân cả nước đồng loạt vùng dậy, tiến hành tổng khởi nghĩa, giành chính quyền. Từ ngày 14 đến ngày 18/8, cuộc tổng khởi nghĩa nổ ra giành được thắng lợi ở nông thôn đồng bằng Bắc Bộ, đại bộ phận miền Trung, một phần miền Nam và ở các thị xã: Bắc Giang, Hải Dương, Hà Tĩnh, Hội An, Quảng Nam... Ngày 19/8, khởi nghĩa giành chính quyền thắng lợi ở Hà Nội. Ngày 23/8, khởi nghĩa thắng lợi ở Huế và ở Bắc Cạn, Hòa Bình, Hải Phòng, Hà Đông, Quảng Bình, Quảng Trị, Bình Định, Gia Lai, Bạc Liêu... Ngày 25/8, khởi nghĩa thắng lợi ở Sài Gòn - Gia Định, Kon Tum, Sóc Trăng, Vĩnh Long, Trà Vinh, Biên Hòa, Tây Ninh, Bến Tre... Ở Côn Đảo, Đảng bộ nhà tù Côn Đảo đã lãnh đạo các chiến sĩ cách mạng bị giam cầm nổi dậy giành chính quyền.

Chỉ trong vòng 15 ngày cuối tháng 8/1945, cuộc tổng khởi nghĩa đã giành thắng lợi hoàn toàn, chính quyền trong cả nước về tay Nhân dân.

Ngày 02/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình (Hà Nội) lịch sử, trước cuộc mít tinh của gần một triệu đồng bào, Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ Lâm thời trình đọc Bản Tuyên ngôn Độc lập, tuyên bố trước quốc dân và thế giới: Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Từ đó, ngày 02/9 là Ngày Quốc khánh của nước ta.

2. Đối với tỉnh Khánh Hòa

Cùng với phong trào cách mạng của cả nước, tại Khánh Hòa, ngày 11/8/1945, khi được tin phát xít Nhật tuyên bố đầu hàng Đồng minh, đêm 12/8, các đồng chí lãnh đạo Việt Minh tỉnh đã triệu tập một cuộc họp và quyết định

nắm ngay thời cơ Nhật tuyên bố đầu hàng đồng minh để phát động khởi nghĩa trong toàn tỉnh. Đêm 15/8, Tỉnh ủy lâm thời mở cuộc họp với đại biểu các huyện tại một điểm ở khu vực Xóm Mới, gần kho xăng Phước Hải. Hội nghị nhận định: Thời cơ khởi nghĩa đã đến, các lực lượng cách mạng trong tỉnh cần thống nhất để đủ sức chuẩn bị và lãnh đạo cuộc khởi nghĩa đi đến thắng lợi. Hội nghị quyết định thành lập Ủy ban khởi nghĩa và triệu tập Đại hội Việt Minh. Ngày 17/8 diễn ra Đại hội Việt Minh toàn tỉnh, bao gồm đại diện Tỉnh ủy lâm thời, Ủy ban Việt Minh tỉnh, các huyện và thị xã Nha Trang. Đại hội bàn cụ thể về kế hoạch khởi nghĩa trong toàn tỉnh, nhất là ở Nha Trang và bầu Ủy ban nhân dân cách mạng lâm thời tỉnh.

Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy lâm thời, các phủ, huyện lần lượt khởi nghĩa và giành thắng lợi. Tại Vạn Ninh ngày 14/8, Ninh Hòa 17/8, Nha Trang, Vĩnh Xương, Diên Khánh ngày 19/8 và Cam Ranh ngày 22/8.

Như vậy, chỉ trong vòng một tuần lễ, Nhân dân Khánh Hòa dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy lâm thời và Mặt trận Việt Minh đã nổi dậy khởi nghĩa thắng lợi, xóa bỏ hoàn toàn chính quyền bù nhìn tay sai, thiết lập chính quyền nhân dân từ tỉnh đến cơ sở. Thắng lợi của cuộc khởi nghĩa giành chính quyền ở Khánh Hòa góp phần vào thắng lợi chung của cuộc Tổng khởi nghĩa mùa Thu năm 1945 trên cả nước.

3. Nguyên nhân thắng lợi

- Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công mau lẹ do nhiều nguyên nhân, trong đó nguyên nhân quan trọng, có ý nghĩa quyết định là sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt, khéo léo của Đảng; là sự vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác-Lênin trong điều kiện cụ thể của nước ta một cách đúng đắn, độc lập, tự chủ và sáng tạo. Đảng có phương pháp, chiến lược, chiến thuật cách mạng phù hợp, linh hoạt; nhận thức được thời cơ, chủ động đón thời cơ và kiên quyết chớp thời cơ, tiến hành tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước.

- Cách mạng Tháng Tám thành công là do tinh thần yêu nước, đoàn kết, ý chí quật cường của các tầng lớp nhân dân ta, không chịu sống mãi kiếp nô lệ của người dân mất nước; một lòng đi theo Đảng và được Đảng lãnh đạo qua các phong trào đấu tranh cách mạng, đã quyết vùng lên giành độc lập cho dân tộc. Trải qua 15 năm đấu tranh cực kỳ gian khổ và anh dũng dưới sự lãnh đạo của Đảng, đã có biết bao đồng bào, chiến sĩ đã không hề tiếc máu xương, hy sinh oanh liệt vì mục tiêu độc lập dân tộc.

- Cách mạng Tháng Tám được tiến hành trong bối cảnh quốc tế có những thuận lợi nhất định. Chủ nghĩa phát xít Đức, Ý, Nhật đã bị đánh bại, phong trào đấu tranh giải phóng của các dân tộc bị áp bức và của các lực lượng tiến bộ trên thế giới phát triển mạnh.

4. Ý nghĩa lịch sử

4.1. Trên phạm vi cả nước

- Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công là thắng lợi vĩ đại đầu tiên của Nhân dân ta từ khi có Đảng lãnh đạo, mở ra bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử dân tộc Việt Nam. Chính quyền về tay Nhân dân, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời - Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á; chấm dứt chế độ quân chủ phong kiến ở Việt Nam; kết thúc hơn 80 năm, Nhân dân ta dưới ách đô hộ của thực dân, phát xít. Nhân dân Việt Nam từ thân phận nô lệ trở thành người dân một nước độc lập, làm chủ vận mệnh của mình. Nước Việt Nam từ một nước thuộc địa nửa phong kiến trở thành một nước độc lập, tự do và dân chủ. Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành một Đảng cầm quyền. Từ đây, đất nước, xã hội, dân tộc và con người Việt Nam bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

- Cách mạng Tháng Tám là thắng lợi của chủ nghĩa Mác-Lênin được vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh cụ thể của cách mạng Việt Nam; là thắng lợi của tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối cách mạng của Đảng ta gắn độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội, gắn sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại; là sự thể nghiệm thành công đầu tiên chủ nghĩa Mác-Lênin tại một nước thuộc địa ở châu Á. Đây còn là quá trình phát triển tất yếu của lịch sử dân tộc trải qua mấy nghìn năm phấn đấu, đỉnh cao của ý chí quật cường, sức mạnh cố kết cộng đồng, tầm cao trí tuệ của dân tộc hòa quyện với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh với xu thế của thời đại vì hòa bình, dân chủ và tiến bộ xã hội, vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

- Thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám cổ vũ phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc ở các nước bị chủ nghĩa đế quốc thực dân áp bức, thống trị; khẳng định rằng, trong điều kiện trào lưu của cách mạng vô sản, cuộc cách mạng do một đảng của giai cấp công nhân lãnh đạo không chỉ có thể thành công ở một nước tư bản kém phát triển, nơi mất xích yếu nhất của chủ nghĩa đế quốc mà còn có thể thành công ở ngay một nước thuộc địa nửa phong kiến lạc hậu để đưa cả dân tộc đó đi lên theo con đường của chủ nghĩa xã hội.

4.2. Đối với tỉnh Khánh Hòa

Dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, Đảng bộ Khánh Hòa được tôi luyện trong lò lửa đấu tranh cách mạng, từ khi Đảng bộ được thành lập ngày 24/02/1930, qua cuộc biểu tình ngày 16/7/1930 ở huyện Tân Định (*nay là thị xã Ninh Hòa*) và qua các cao trào cách mạng, đã tỏ rõ sự trung thành với sự nghiệp cách mạng của giai cấp công nhân và của dân tộc; không ngừng học tập nâng cao nhận thức chính trị, năng lực lãnh đạo, liên hệ chặt chẽ với quần chúng, lãnh đạo Nhân dân tiến hành thắng lợi cuộc khởi nghĩa Tháng Tám, giành chính quyền toàn tỉnh, góp phần vào thắng lợi chung của cuộc cách mạng trong cả nước.

Bài học sâu sắc rút ra từ thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám của tỉnh Khánh Hòa là Đảng bộ tỉnh đã từng bước quán triệt và vận dụng đúng đắn đường lối chính trị và phương pháp cách mạng của Đảng vào hoàn cảnh cụ thể của địa phương. Nhạy bén nắm bắt thời cơ, khi biết tin Nhật chuẩn bị đầu hàng đồng minh từ ngày 11/8/1945, Tỉnh ủy hạ quyết tâm phát động vũ trang khởi nghĩa. Các bước đi, hình thức, phương pháp khởi nghĩa được tiến hành rất linh hoạt; kết hợp lực lượng chính trị quần chúng với lực lượng tự vệ vũ trang; khởi nghĩa từng phần từ các huyện Vạn Ninh, Ninh Hòa đến tổng khởi nghĩa toàn tỉnh. Đặc biệt cuộc khởi nghĩa tại tỉnh lỵ Nha Trang là một cuộc huy động tổng hợp, có tổ chức chặt chẽ các lực lượng tham gia khởi nghĩa, lòng vào cuộc mít tinh do nguy quyền tổ chức để mừng chính phủ Trần Trọng Kim, biến cuộc mít tinh ấy thành cuộc biểu dương lực lượng quần chúng đánh đổ ách thống trị của Nhật và bè lũ tay sai, thiết lập chính quyền cách mạng cấp tỉnh nhanh, gọn trong ngày 19/8/1945 cùng ngày với thủ đô Hà Nội giành chính quyền Trung ương.

Thắng lợi của cuộc khởi nghĩa giành chính quyền ở Khánh Hòa góp phần vào thắng lợi chung của cuộc Tổng khởi nghĩa mùa Thu năm 1945, là thành tựu tuyệt vời của tinh thần, ý chí, trí tuệ của nhân dân Khánh Hòa, đánh dấu bước phát triển của phong trào cách mạng, mở ra thời kỳ đấu tranh mới của nhân dân Khánh Hòa, hòa vào các phong trào cách mạng mới độc lập tự do của cả nước, đưa dân tộc ta không những giành được độc lập tự do, mà còn vươn lên, đi tiên phong trên con đường phát triển của thời đại - độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

5. Bài học kinh nghiệm

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 để lại nhiều bài học quý báu, nổi bật là:

Thứ nhất, là có một Đảng tiên phong thật sự cách mạng, tiếp thu chủ nghĩa Mác-Lênin, được tư tưởng Hồ Chí Minh soi sáng đã nắm vững hoàn cảnh cụ thể của mỗi giai đoạn lịch sử, đề ra đường lối cách mạng đúng đắn, có phương pháp

và hình thức đấu tranh phù hợp; biết nắm bắt thời cơ, xây dựng lực lượng và tổ chức, sử dụng lực lượng; phát huy được sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại để dẫn dắt quần chúng đứng lên giành và giữ chính quyền.

Thứ hai, là vấn đề giành và giữ chính quyền. Đảng ta đã biết chăm lo xây dựng lực lượng cách mạng, làm cho lực lượng cách mạng đủ mạnh, thu hút được đông đảo quần chúng tham gia, từ đó làm thay đổi so sánh lực lượng giữa ta và địch, tạo ra thời cơ cách mạng để đưa cuộc cách mạng đến thành công. Để giữ vững chính quyền, Đảng và Nhà nước ta đã dựa chắc vào Nhân dân, tạo nên sức mạnh vật chất và tinh thần để đấu tranh thắng lợi với thù trong giặc ngoài. Đảng ta biết kiên quyết dùng bạo lực cách mạng và sử dụng bạo lực cách mạng thích hợp và đúng lúc để đập tan bộ máy nhà nước cũ, lập ra nhà nước của Nhân dân, do Nhân dân và vì Nhân dân.

Thứ ba, là vấn đề nắm bắt được thời cơ, đề ra được những quyết định chính xác và kịp thời. Nghệ thuật chỉ đạo tài tình của Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc chọn đúng thời cơ, ra quyết định Tổng khởi nghĩa đúng lúc thể hiện cụ thể trong Chỉ thị của Thường vụ Trung ương Đảng tháng 3/1945 “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta” và bản Quân lệnh số 1 của Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc phát đi đêm 13/8/1945. Cũng nhờ chọn đúng thời cơ mà sức mạnh của Nhân dân ta trong Cách mạng Tháng Tám được nhân lên gấp bội, đã tiến hành tổng khởi nghĩa thành công trong phạm vi cả nước trong thời gian ngắn.

II. THÀNH TỰU 79 NĂM XÂY DỰNG, BẢO VỆ VÀ PHÁT TRIỂN QUÊ HƯƠNG, ĐẤT NƯỚC

1. Giành chiến thắng vĩ đại trong các cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, bảo vệ Tổ quốc, làm tròn nghĩa vụ quốc tế

- Cách mạng Tháng Tám thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa vừa mới ra đời đã phải đương đầu với muôn vàn khó khăn. Trước tình thế “ngàn cân treo sợi tóc”, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã phát huy cao độ sáng tạo, khéo léo, vững tay chèo lái con thuyền cách mạng Việt Nam vượt qua mọi khó khăn, thử thách; lãnh đạo Nhân dân bước vào cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược lần thứ hai với phương châm vừa kiến quốc, kháng chiến toàn dân, toàn diện, trường kỳ, tự lực cánh sinh.

- Năm 1954, chiến dịch Điện Biên Phủ thắng lợi và việc ký kết Hiệp định Giơnevơ đã chấm dứt sự thống trị của thực dân Pháp ở nước ta, miền Bắc hoàn toàn giải phóng, tiến lên chủ nghĩa xã hội, làm hậu phương vững chắc cho cuộc đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

- Sau năm 1954, trước âm mưu chia cắt nước ta lâu dài của Đế quốc Mỹ, biến Việt Nam thành thuộc địa kiểu mới. Toàn thể Nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh thực hiện đồng thời hai nhiệm vụ cách mạng: Cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, xây dựng miền Bắc thành căn cứ địa của cách mạng cả nước; cách mạng dân tộc, dân chủ ở miền Nam, giải phóng miền Nam khỏi ách thống trị của đế quốc Mỹ và tay sai, thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà, hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ trong cả nước.

- Đại thắng mùa Xuân năm 1975 đã đưa đất nước ta bước vào thời kỳ cả nước độc lập, thống nhất, đi lên chủ nghĩa xã hội. Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta tập trung trí lực, ra sức hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng cuộc sống mới, thực hiện nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong lúc phải khẩn trương khắc phục những hậu quả vô cùng nặng nề do chiến tranh để lại, Nhân dân Việt Nam lại tiếp tục phải đương đầu với những cuộc chiến tranh mới. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân ta vừa tập trung khôi phục kinh tế - xã hội, vừa chiến đấu bảo vệ biên giới, bảo vệ độc lập, chủ quyền lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc; đồng thời, làm tròn nghĩa vụ quốc tế giúp nhân dân Campuchia thoát khỏi họa diệt chủng và tiến hành công cuộc hồi sinh đất nước.

- Mười năm (1975 - 1985), cả nước tiến theo con đường chủ nghĩa xã hội là chặng đường Đảng ta tìm tòi con đường đổi mới. Đây cũng là thời kỳ tư duy mới được hình thành từng bước bắt nguồn từ thực tiễn sinh động của cách mạng Việt Nam. Những thành tựu và khuyết điểm đã để lại những bài học quý giá cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam trong những năm tiếp theo.

2. Đất nước đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử trong công cuộc đổi mới

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng (tháng 12/1986), trên cơ sở phân tích sâu sắc tình hình đất nước và qua quá trình tìm tòi, khảo nghiệm thực tiễn, với tinh thần “nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật”, đã đề ra Đường lối đổi mới toàn diện đất nước, đánh dấu bước ngoặt quan trọng trên con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Công cuộc đổi mới đã đạt được những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử, thực sự đem lại những thay đổi lớn lao, rất tốt đẹp cho đất nước trong gần 40 năm qua, góp phần làm cho “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”¹.

¹ Trích Bài viết “Tự hào và tin tưởng dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, quyết tâm xây dựng một nước Việt Nam ngày càng giàu mạnh, văn minh, văn hiến và anh hùng” của cố Giáo sư, Tiên sĩ, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

- **Kinh tế - xã hội:** Sau gần 40 năm, từ một nước bị tàn phá sau nhiều cuộc chiến tranh, nghèo nàn, lạc hậu, thiếu đói, bị bao vây, cấm vận suốt 30 năm, Việt Nam đã vươn lên trở thành nước có thu nhập trung bình với thu nhập bình quân đầu người khoảng 4.300 USD năm 2023, tăng gần 60 lần so với năm 1986. Tăng trưởng kinh tế bình quân đạt trên 6,5%/năm, thuộc nhóm các nước có mức tăng trưởng cao trong khu vực và trên thế giới. Quy mô nền kinh tế đạt khoảng 430 tỷ USD năm 2023, đứng thứ 35 thế giới, tăng hơn 95 lần so với năm 1986. Nền tảng kinh tế vĩ mô cơ bản ổn định; các cân đối lớn của nền kinh tế được bảo đảm. Lạm phát được kiểm soát chỉ còn khoảng 4%/năm từ mức “phi mã” 3 con số của giai đoạn đầu Đổi mới. Kim ngạch xuất nhập khẩu năm 2023 đạt 681 tỷ USD; xuất siêu 8 năm liên tiếp; thuộc nhóm 20 nước có quy mô thương mại hàng đầu thế giới. Từ nước thiếu hụt lương thực trầm trọng, Việt Nam đã trở thành nước xuất khẩu gạo hàng đầu thế giới; năm 2023 xuất khẩu trên 8,1 triệu tấn gạo, góp phần bảo đảm an ninh lương thực toàn cầu; nông sản Việt Nam đã có mặt tại hơn 160 quốc gia. Mặc dù các năm 2020, 2021, nền kinh tế chịu ảnh hưởng nặng nề của đại dịch COVID-19, nhưng vẫn tăng trưởng lần lượt là 2,91% và 2,58%, là một trong số rất ít các quốc gia có mức tăng trưởng dương trong khu vực và trên thế giới. Năm 2022, tăng trưởng GDP là 8,02% và năm 2023 là 5,05%, trong so sánh với tăng trưởng trung bình toàn cầu tương ứng hai năm đó là 3,4% và 2,9%. Quy mô nền kinh tế ngày càng cải thiện và luôn nhất quán chủ trương giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho đầu tư, kinh doanh. Sau gần 40 năm đổi mới, quy mô nền kinh tế Việt Nam tăng từ khoảng 4 tỷ USD khi bắt đầu đổi mới, lên hơn 430 tỷ USD năm 2023².

Các lĩnh vực văn hóa, xã hội, môi trường được chú trọng, bảo đảm hài hòa với phát triển kinh tế và đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm, chăm lo bảo đảm an sinh xã hội cho người dân với tinh thần “không để ai bị bỏ lại phía sau”, coi đây là vấn đề trung tâm trong chiến lược phát triển đất nước, bởi việc chăm lo, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân là một trong những mục tiêu cao nhất của sự nghiệp xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Năm 2023, Chỉ số phát triển con người của Việt Nam tăng 8 bậc, xếp thứ 107/193; Chỉ số hạnh phúc của Việt Nam tăng 11 bậc, xếp thứ 54/143. Các lĩnh vực y tế, giáo dục, văn hóa, thể thao, du lịch được quan tâm, đẩy mạnh. Triển khai các hoạt động bảo tồn, phát huy di sản văn hóa; thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa. Nhiều hoạt động chính trị, lễ hội

² <https://www.tapchiconsan.org.vn/web/guest/tong-ket-40-nam-doi-moi-dat-nuoc/-/2018/914903/dang-lanh-dao-phat-trien-kinh-te-dat-nuoc-trong-thoi-ky-doi-moi-%28ky-1%29.aspx>

truyền thống và hoạt động văn hóa, văn nghệ, trong đó có kỷ niệm 94 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, kỷ niệm 70 năm chiến thắng Điện Biên Phủ, ngày Giỗ Tổ Hùng Vương... được tổ chức trang trọng, an toàn, vui tươi, góp phần gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, lịch sử hào hùng của dân tộc, khơi dậy tinh thần yêu nước, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc³.

- **Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng** thời gian qua có nhiều chuyển biến rõ nét, hiệu quả dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, đứng đầu là đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Đồng chí đã khẳng định *“Xây dựng, chỉnh đốn Đảng luôn là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, có ý nghĩa sống còn đối với Đảng ta, chế độ ta”*. Tập trung xây dựng Đảng toàn diện cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ với tinh thần *“Danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất”*, để Đảng ta thực sự *“là đạo đức, là văn minh”*. Thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng, đảng viên; xây dựng, đào tạo đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ, nhất là cán bộ cấp chiến lược. Mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với Nhân dân được củng cố, tăng cường; niềm tin của Nhân dân với Đảng ngày càng được nâng lên trên cơ sở thực hiện đồng bộ, hiệu quả cơ chế *“Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ”* và phương châm *“Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”*. Hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở tiếp tục được củng cố, phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động; không ngừng phát huy tính tiên phong, gương mẫu, trọng dân, gần dân, tin dân, hiểu dân, học dân của cán bộ, đảng viên; qua đó góp phần củng cố, tăng cường sự ổn định chính trị - xã hội, tạo thuận lợi cho phát triển nhanh và bền vững.

Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được tiến hành mạnh mẽ, kiên quyết, kiên trì, đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm, không có vùng cấm, không có ngoại lệ, đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần xây dựng xã hội dân chủ, kỷ cương, liêm chính, giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội. Đã đưa ra xét xử nhiều vụ án kinh tế, tham nhũng nghiêm trọng, được Nhân dân đồng tình, ủng hộ. Đồng thời, tiếp tục tập trung xây dựng, hoàn thiện chủ trương, đường lối và thể chế, chính sách về phòng, chống tham nhũng gắn với cơ chế kiểm soát quyền lực, ngăn ngừa sự lạm quyền, vi phạm kỷ luật, kỷ cương, bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong các cơ quan hành chính nhà nước và

³ <https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn/toan-van-bao-cao-ktxh-va-nsnn-cua-chinh-phu-tai-ky-hop-thu-7-quooc-hoi-khoa-xv-119240520101815972.htm>

toàn xã hội được đẩy mạnh... Thực tiễn thời gian qua cho thấy, công cuộc phòng, chống tham nhũng được đẩy mạnh góp phần khẳng định vai trò, củng cố uy tín của Đảng, Nhà nước và giữ vững niềm tin trong Nhân dân, được cộng đồng quốc tế đánh giá cao. Chỉ số Cảm nhận Tham nhũng của Việt Nam tăng 40 bậc, từ xếp thứ 123 vào năm 2012 lên thứ 83/180 quốc gia, vùng lãnh thổ vào năm 2023.

- ***Xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa*** của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân đạt nhiều kết quả quan trọng và tiếp tục được hoàn thiện về cơ sở lý luận trên cơ sở đúc kết kinh nghiệm thực tiễn. Đột phá chiến lược về hoàn thiện thể chế được đặc biệt chú trọng; hệ thống pháp luật được thường xuyên rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội và hội nhập quốc tế, trong đó có nhiều đạo luật mang tính nền tảng, như: Hiến pháp, Bộ luật Hình sự, Bộ luật Dân sự, Luật Đất đai, Luật Đầu tư, Luật Doanh nghiệp... Tập trung xây dựng bộ máy Nhà nước trong sạch, vững mạnh, tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, kiến tạo phát triển, vì Nhân dân phục vụ gắn với cơ cấu lại, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức. Phân cấp, phân quyền được đẩy mạnh gắn với phân bổ nguồn lực, nâng cao năng lực thực thi của cấp dưới và tăng cường kiểm tra, giám sát, kiểm soát quyền lực. Cải cách chế độ công vụ, cải cách tài chính công có nhiều chuyển biến tích cực; tăng cường công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình gắn với siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động của Nhà nước và của cán bộ, công chức, viên chức. Cải cách hành chính, nhất là đơn giản hóa, cắt giảm thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh được đẩy mạnh, góp phần tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, tạo mọi thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp.

- ***Công tác đối ngoại đạt những thành tựu quan trọng với bản sắc “Ngoại giao cây tre” được phát huy mạnh mẽ, tạo những bước ngoặt có tính lịch sử:*** Đến nay Việt Nam đã thiết lập quan hệ ngoại giao với 193 quốc gia, có quan hệ đối tác chiến lược và đối tác toàn diện với 30 quốc gia, đặc biệt là quan hệ đối tác chiến lược toàn diện hoặc đối tác chiến lược với tất cả 05 nước Ủy viên Thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc và nhiều nước G20. Đảng ta đã có quan hệ với 253 đảng ở 115 quốc gia trên thế giới, trong đó có 92 đảng Cộng sản, 63 đảng cầm quyền, 38 đảng tham gia liên minh cầm quyền, tham chính. Trong những năm gần đây, hầu hết nguyên thủ, lãnh đạo các nước lớn và các tổ chức quốc tế quan trọng, trong đó có Liên hợp quốc, đều đến thăm, làm việc và có ấn tượng tốt về đất nước, con người Việt Nam; đồng thời lãnh đạo Đảng, Nhà nước ta đã có nhiều chuyến thăm thành công đến các nước, đối tác trên khắp các châu lục. Trong thời gian gần đây, đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã chủ trì đón

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Tổng thống của 3 cường quốc lớn là Trung Quốc, Mỹ và Nga. Những nỗ lực này đã thúc đẩy mạnh mẽ đưa quan hệ đối ngoại đi vào chiều sâu, ổn định, bền vững, góp phần tăng cường tin cậy chính trị, thúc đẩy hợp tác chặt chẽ, hiệu quả trên các lĩnh vực, nhất là về giáo dục đào tạo, khoa học công nghệ, lao động, văn hóa, giao lưu nhân dân, giao lưu địa phương... Việt Nam được thế giới biết đến như là một đối tác tin cậy, điểm đến an toàn đối với đầu tư, du lịch quốc tế và là một thành viên có trách nhiệm trong việc góp phần giải quyết những vấn đề lớn của khu vực và thế giới.

- **Quốc phòng - an ninh được giữ vững:** Nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân luôn luôn được củng cố, tăng cường, nâng cao hiệu quả; chủ quyền quốc gia, môi trường hòa bình, ổn định luôn luôn được giữ vững; trật tự, an toàn xã hội luôn luôn được bảo đảm. Tăng cường đầu tư thích đáng cho việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nền an ninh nhân dân, lực lượng vũ trang nhân dân, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa; giữ nước từ khi nước chưa nguy; tuyệt đối không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống. *Chỉ số hòa bình toàn cầu* năm 2023 của Việt Nam đứng thứ 41 trong số 163 nước được xếp hạng. Nước ta được các nhà đầu tư nước ngoài và du khách quốc tế đánh giá là điểm đến hấp dẫn và an toàn hàng đầu thế giới.

III. PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG ANH HÙNG TRONG KHÁNG CHIẾN, KHÁNH HÒA ĐẠT ĐƯỢC NHIỀU THÀNH TỰU TO LỚN TRONG CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI

Kế thừa và phát huy truyền thống, khí phách anh hùng trong kháng chiến, với sự nỗ lực phấn đấu và quyết tâm cao của các tầng lớp nhân dân và cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng và điều hành của Nhà nước, tỉnh Khánh Hòa đã đạt được những thành tựu rất quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tỉnh đã huy động tốt mọi nguồn lực, tạo sự đồng thuận trong Nhân dân để đưa Khánh Hòa từ một tỉnh kém phát triển nay đã có nhiều mô hình phát triển tốt, nhiều năm liền kinh tế phát triển với tốc độ nhanh, cao hơn mức trung bình cả nước; chất lượng cuộc sống của Nhân dân tiếp tục được cải thiện và nâng cao, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững; công tác xây dựng Đảng được tăng cường và đạt nhiều kết quả tích cực, hệ thống chính trị tiếp tục được củng cố, kiện toàn, đảm bảo hiệu lực, hiệu quả hoạt động; khối đại đoàn kết toàn dân ngày càng được mở rộng, tăng cường và phát huy được sức mạnh tổng hợp.

Gần 40 năm thực hiện đường lối Đổi mới, Đảng bộ, chính quyền, Nhân dân Khánh Hòa đã phát huy truyền thống anh hùng, đoàn kết, nhất trí, năng động, sáng tạo, nêu cao bản lĩnh, khí phách của vùng đất, con người Khánh Hòa, vượt

qua mọi khó khăn, thử thách, khai thác tiềm năng, nhất là lợi thế về kinh tế biển để phát triển nhanh, bền vững. Trong 10 năm trở lại đây, Khánh Hòa giữ vững nhịp độ tăng trưởng khá cao, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tích cực. Qua 2,5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng trong bối cảnh nhiều khó khăn, thách thức chưa từng có tiền lệ, nhưng Đảng bộ, chính quyền và cả hệ thống chính trị đã đạt được những kết quả quan trọng. Năm 2023, GRDP tỉnh Khánh Hòa tăng 10,35% (xếp thứ 4 cả nước, đứng đầu khu vực Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung). Sáu tháng đầu năm 2024, GRDP tăng 12,73% (đứng thứ 2 cả nước và đứng thứ nhất khu vực Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung); thu ngân sách nhà nước đạt 9.522,8 tỷ đồng, tăng 25%; chỉ số sản xuất công nghiệp tăng 46,4%; tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu du lịch tiêu dùng đạt 62.542,7 tỷ đồng, tăng 15,1%; kim ngạch xuất khẩu hàng hóa đạt 1.050,6 triệu USD, tăng 16,9%; doanh thu du lịch đạt 26.072 tỷ đồng, tăng 96,8%, với hơn 5,2 triệu lượt khách lưu trú, trong đó có hơn 2,4 triệu lượt khách quốc tế, tăng gấp 3,2 lần so với cùng kỳ; tổng vốn đầu tư phát triển xã hội đạt 32.899,2 tỷ đồng, tăng 10,3%.

Tiến độ lập, phê duyệt, tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch và việc giải ngân đầu tư công, triển khai các dự án đầu tư công trọng điểm, dự án trọng điểm ngoài ngân sách, nhất là tại Khu kinh tế Vân Phong được quan tâm chỉ đạo khẩn trương, quyết liệt; các hoạt động đối ngoại, liên kết vùng, diễn đàn chính sách địa phương được quan tâm, tổ chức thành công. Công tác cải cách hành chính, nâng cao năng lực quản trị và hành chính công cấp tỉnh chuyển biến tích cực; năm 2023, Chỉ số cải cách hành chính của tỉnh xếp thứ 14/63 tỉnh, thành phố cả nước, tăng 11 bậc so với năm 2022; Chỉ số Hiệu quả Quản trị và Hành chính công cấp tỉnh xếp thứ 8/61 tỉnh, thành phố, tăng 8 bậc so với năm 2022. Các lĩnh vực giáo dục, an sinh xã hội được quan tâm bảo đảm; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định, quốc phòng được giữ vững.

Công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị tiếp tục được quan tâm chỉ đạo, đi vào nề nếp, đồng bộ, hiệu quả. Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã tích cực, tập trung chỉ đạo triển khai các công việc chuẩn bị đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIX của Đảng theo Chỉ thị số 35-CT/TW, ngày 14/6/2024 của Bộ Chính trị về *đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng*. Công tác chính trị, tư tưởng, tuyên truyền học tập, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng được chú trọng đổi mới, tạo sự lan tỏa sâu rộng, hiệu quả, kịp thời hơn. Công tác cán bộ được thực hiện công khai, dân chủ, chặt chẽ, khách quan, đúng thẩm quyền, đúng quy định, chú trọng xây

dựng cán bộ trẻ, cán bộ nữ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới và chuẩn bị một bước nhân sự cho nhiệm kỳ tới; giao nhiệm vụ trọng tâm năm 2024 và đánh giá cán bộ lãnh đạo, quản lý qua kết quả thực hiện nhiệm vụ trọng tâm; đã chỉ đạo đẩy mạnh triển khai ứng dụng Sổ tay đảng viên, đạt kết quả tích cực. Công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng tiếp tục được đổi mới, đạt nhiều tiến bộ. Công tác nội chính, phòng chống tham nhũng, tiêu cực được chỉ đạo và thực hiện bài bản, quyết liệt, hiệu quả. Công tác dân vận, hoạt động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội có nhiều đổi mới, ngày càng đi vào thực chất, gần dân, sát cơ sở, phát huy sức mạnh được đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần quan trọng trong việc phát huy dân chủ, tăng cường sự đồng thuận trong xã hội và nhân dân.

*

* *

Kỷ niệm 79 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là dịp để chúng ta nhận thức sâu sắc hơn những giá trị lịch sử, thực tiễn của Cách mạng Tháng Tám; về những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của quê hương, đất nước; khẳng định sự đúng đắn của đường lối đổi mới, hội nhập và phát triển dưới sự lãnh đạo của Đảng - nhân tố hàng đầu quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Từ đó xác định trách nhiệm, vai trò của các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ hôm nay trong việc vận dụng và phát huy những bài học kinh nghiệm quý giá, những tư tưởng mang tầm thời đại của Cách mạng Tháng Tám vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, nhất là bài học về nắm bắt thời cơ, kiên định lý tưởng cách mạng để tiếp tục nỗ lực, phấn đấu thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu tỉnh Khánh Hòa lần thứ XVIII, Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, phấn đấu xây dựng quê hương, đất nước giàu mạnh, văn minh, văn hiến và anh hùng theo định hướng xã hội chủ nghĩa./.

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY KHÁNH HÒA

Tháng 8 năm 2024